

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2018. január 19. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A testi sértés büntette és más bűncselekmény miatt vádlott ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Budapest Környéki Törvényszék 6.B.105/2016/66. számú ítéletét megváltoztatja.

7 rb. zaklatás vétsége [Btk. 222.§ (2) bekezdés a) pont] miatt az eljárást megszünteti.

A nyomozás során a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatósága által lefoglalt és a Gazdasági Igazgatóság Központi Fegyver-bűnjelkezelésében T/3/145/2016. szám alatt kezelt egy darab 7x64 mm kaliberű vadásztöltényt,
egy darab 4mm kaliberű, 39 számjelsű pisztolyt elkobozza.

Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből a vádlott 259.160 (kettőszázötvenkilencezer-százhatvan) forintot köteles az államnak megfizetni, az ezen túlmenően felmerült 1.085.927 (egymillió-nyolcvanötezer-kilencszázhuszonhét) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy:
a vádlott által házi őrizetben töltött idő kezdő napja 2016. március 11., míg a lakhelyelhagyási tilalom alatt állásának a kezdő napja 2017. július 6.;
a bűnjelek közül a bűnjeljegyzék 1., 2., 3., 4., 6., 7., 8., 12., 13. tétele alatti bűnjeleket a Budapest Környéki Törvényszék Bny.1/87/2017. szám alatt kezeli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A Budapest Környéki Törvényszék 2017. szeptember 29. napján kihirdetett 6.B.105/2016/66. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulat] és magánlaksértés büntetében [Btk. 221. § (2) bekezdés b) és c) pont].

Ezért őt halmazati büntetésül 3 év 6 hónap szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani.

Úgy rendelkezett, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A szabadságvesztés tartamába a vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt beszámítani rendelte olyan formában, hogy négy nap házi őrizet egy nap szabadságvesztésnek felel meg.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelek sorsáról, azokat részben elkobozta, míg részben a lefoglalás megszüntetése mellett a vádlottnak kiadni rendelte vagy megsemmisítésüket rendelte el.

A vádlottat kötelezte az eljárás során felmerült 1.341.587 forint bünygyi költség állam részére történő megfizetésére.

Az ítélettel szemben az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, a fő- és mellékbüntetés tartamának a súlyosítása végett.

A Pest Megyei Főügyészség NF.2531/2015. számú átiratában a fellebbezést a tárgyaláson bejelentett tartalomára utalással indokolta.

Véleménye szerint a törvényszék az enyhítő körülmények sorában helyesen vette számba a vádlott méltányolható felindulását és részbeni beismerését, ugyanakkor tévesen értékelte a vádlott javára az időmúlást, amely enyhítő körülményként az adott bűncselekménytípusnál jelen esetben nem jöhet számításba. A súlyosító körülmények között nem kellő súllyal értékelte azt, hogy „majdnem meghalt” a sértett, és hogy a testi épség elleni bűncselekményét egyenes szándékkal követte el.

A vádlott terhén megállapítható cselekmények kapcsán nem az enyhítő, hanem a súlyosító körülmények kerültek túlsúlyba, ezen túlmenően a vádlott személyes társadalomra veszélyessége is magasabb a törvényszék által értékeltnél. Mindezek a büntetés súlyosítását indokolják.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.312/2017/6. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta azzal, hogy az elsőfokú ügyészi fellebbezés minden olyan körülményre kiterjed, amely indokolja a büntetés súlyosítását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, a tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokat teljes körűen beszerezte, a tárgyalás anyagává tette, majd iratszerűen rögzítette.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is megfelelően eleget tett, helyes indokát adta, hogy a vádlott nyilatkozatával szemben mely bizonyítékokat és miért fogadott el a döntése meghozatalakor.

A helyes tényállásból okszerűen következett a vádlott bűnösségére, és törvényes a vádlott terhére rótt bűncselekmények minősítése is.

A büntetés kiszabása során azonban az elsőfokú bíróság „nem volt kellően figyelemmel a vádlott által elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyára, a bűnösség fokára, illetve a bűnösségi körülményekre”, amelyek a büntetés súlyosítását teszik indokolttá.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság nyilvános ülésen az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, a vádlottal szemben lényegesen hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetést szabjon ki.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Azt fejtette ki, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése alapján állapította meg a vádlott felelősségét, mellyel szemben ők nem tudnak mit felhozni, ezért nem is fellebbeztek felmentésért. A tényállást ennek megfelelően nem vitatta, azt hibátlanak tartotta.

Kérte annak figyelembe vételét, hogy a családi problémák terhe abban az időben kizárólag a vádlottra hárult, ami hatalmas feszültséget keltett benne, és ez vezetett ehhez a cselekményhez.

Arra is hivatkozott, hogy a vádlott időközben munkahelyet létesített, és nemcsak hogy elvált, de már új felesége is van, és vele együtt gondoskodnak a gyerekekről.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott felszólalásában elmondta, hogy 2017. július 9-én házasságot kötött tanúl-gyel, aki eladóként dolgozik és 120.000 Ft a jövedelme. Nyilatkozott a

gyermekéről is, miszerint tanú2 1995-ben, tanú3 1997-ben, tanú4 1998-ban, tanú5 1999-ben született. Utóbbi három gyermekről gondoskodnak jelenlegi feleségével. Ő maga jelenleg 160.000 Ft jövedelemmel rendelkezik, melyhez még 25 euró napidíjat is kap. Csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

Az utolsó szó jogán felszólalni nem kívánt.

Az ügyészi fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ügyészi fellebbezéssel megtámadott ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált [Be. 348. § (1) bekezdés].

Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat mindenben megtartotta.

A 2017. június 9-i tárgyalást követően - az ügy átszignálása folytán - a 2017. szeptember 19-én megtartott tárgyaláson a tanács összetételében teljes körű változás történt.

Az elsőfokú bíróság törvényesen állapította meg, hogy a tárgyalás, ismételés nélkül nem folytatható [Be. 287. § (3) bekezdés]. A törvényszék nem kívánt élni azzal a törvényi lehetőséggel, hogy a tárgyalást a korábbi tárgyalási jegyzőkönyv ismertetésével, illetve felolvasásával ismétli meg, noha ezt az ismételést szükségessé tevő ok önmagában nem zárta volna ki [Be. 287. § (4) bekezdés], (97/2012. BK vélemény).

Az elsőfokú bíróság a tárgyalást ténylegesen előlről kezdte, ez megfelel az eljárási szabályoknak és hatékonyan szolgálja a tárgyalási szakaszban érvényesülő közvetlenség elvét.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat törvényesen szerezte be.

A vádlott tanúként meghallgatott hozzátartozóit, - az akkor vele még házastársi viszonyban álló - tanú6-t, valamint - gyermekeit - tanú2-t és tanú3-t figyelmeztette abszolút mentességi jogára [Be. 82. § (1) bekezdés a) pont]. Majd, miután a mentességgel az érintettek egyike sem kívánt élni, figyelmeztette őket relatív mentességi jogosultságukra is [Be. 82. § (1) bekezdés b) pont].

Az ügyészség ez irányú indítványának megfelelően a törvényszék ismertetéssel tette a bizonyítási eljárás anyagává a tanú7 és a tanú8 tanúk vallomását [Be. 296. § (2) bekezdés a) pont].

Az elsőfokú bíróság az ügyészi bizonyítási indítványoknak teljes körűen helyt adott.

Ugyancsak helyt adott a védő bizonyítási indítványának tanú2 és tanú3 tanúk személyes meghallgatása vonatkozásában.

Mindemellett a törvényszék a meghatalmazott védő több bizonyítási indítványát elutasította. Nem adott helyt a védő indítványának az orvosszakértői vélemény kiegészítése és a Kórház megkeresése tekintetében. Az orvosszakértői vélemény kiegészítésére tett indítvány részben a sértett arcán keletkezett sérülés tényének és annak riasztó fegyvertől eredeztethető jellegének a megállapítására, részben a sértettet ért szúrás talpsík feletti magasságának, valamint a szúrás szögének a megállapítására és ez által a sérülést okozó személy magasságának és a sértetthez viszonyított elhelyezkedésének az igazolására irányult. A Kórház megkeresésére tett indítvány a tanú6-nak - a vádlott előadása szerinti - korábbi, késsel végrehajthatott önsértő magatartásának az igazolását, és ez által annak a vádlotti védekezésnek az alátámasztását célozta, hogy a tanú6 jellege és korábbi cselekvései révén is lehetett a sértettet ért szúrás okozója. (vádlotti vallomás 66. sz. tjkv. 2. old.).

A bizonyítási indítványok elutasítását a törvényszék az ítéletében az eljárási szabályoknak megfelelően megindokolta [Be. 258. § (3) bekezdés f) pont], (elsőfokú ítélet 33. old. 2. bek.). Az elutasítás indokaival a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett.

Az elsőfokú bíróság ítélete csaknem teljesen megalapozott.

A törvényszék a vád tárgyává tett cselekmények tekintetében a tényállást teljes körűen felderítette, a tényállást csaknem hiánytalanul állapította meg.

A megállapított tényállás megfelel az iratok tartalmának.

A bíróság az általa megállapított tényekből további tényekre minden esetben helyes következtetést vont.

Mindemellett az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás néhány kisebb pontatlanságban és hiányosságban is szenved [Be. 351. § (2) bekezdés b) pont].

A fenti megalapozatlanság a másodfokú eljárásban az iratok tartalma és a vádlott felszólalásában elmondottak alapján kiküszöbölhető volt [Be. 352. § (1) bekezdés a) pont].

Ennek megfelelően a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet:

- 2. oldal 6. bekezdését - a vádlott erkölcsi bizonyítványa alapján - azzal egészíti ki, hogy a vádlott a jelen eljárás tárgyát képező cselekményét ennek a büntetőeljárásnak hatálya alatt, a folyamatban lévő eljárásról tudva követte el.
- 2. oldal 5. bekezdését - a vádlott nyilatkozata (bíróági iratok 66. sz. tjkv. 2. old., a másodfokú nyilvános ülés jkv. 4. oldal) alapján - azzal egészíti ki, hogy a vádlott nő a tanú1-gyel, aki eladóként 120.000 Ft jövedelemmel rendelkezik. A vádlott havi jövedelme jelenleg 160.000 Ft.
- 3. oldal 3. bekezdésébe a „továbbá” szót követően „a vádlott megítélése szerint” szövegrészt illeszt, melyre tekintettel az érintett mondatrész a következő: „továbbá a vádlott megítélése szerint a közös gyermekeikről, akik közül ekkor kettő kiskorú, 15 és 16 évesek voltak, sem gondoskodott megfelelően”.
- 3. oldal 6. bekezdés 4. mondatába - a helyszíni szemle jegyzőkönyv ténymegállapításai, valamint a szemle során készült fényképfelvételek (nyom. ir. 113. old., 121. oldalon elfekvő fényképek) alapján - a téglalap alakú mondatrész után a „bekerített” szót illeszt, melynek megfelelően az érintett mondat eleje a következő: „A ház egy téglalap alakú, bekerített telken fekszik.”
- 4. oldal 1. bekezdés 3. mondatából - a rendőrségnek tett bejelentésről készült leírat tartalma (nyom. ir. 479-483. old.) alapján - a „valamint a mentőket” szövegrészt mellőzi, melynek megfelelően az érintett mondatrész a következő: „A tanú6 ... bement a ház belső szobájába és azonnal a rendőrséget hívta telefonon...”
- 4. oldal 2. bekezdésének 3. mondatába - tényből tényre történő következtetés alapján - a vádlott szó után „az ott lakók akarata ellenére, pontosan meg nem határozható módon” szövegrészt illeszt, melynek megfelelően az érintett mondat a következőképpen kezdődik: „Ezt követően a vádlott az ott lakók akarata ellenére, pontosan meg nem határozható módon bejutott az udvarra”.
- 4. oldal 2. bekezdésének végére - ugyancsak a rendőrségnek tett bejelentésről készült leírat tartalma (nyom. ir. 479-483. old.) alapján - a következő mondatot illeszt: „A rendőrség a sértett sérüléséről tudomást szerezve azonnal értesítette a mentőszolgálatot és a pontos információk érdekében telefonos kapcsolatot létesített a mentők és a tanú6 között.”

A fenti kiegészítésekkel a tényállás teljes és irányadó a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot számba vette, azok tartalmát részletesen, irathűen bemutatta.

A bizonyítékokat egyenként és egymással összevetve is értékelte [Be. 78. § (3) bekezdés].

Mérlegelésének folyamatát részletesen bemutatta, annak logikai lépései megismerhetőek és követhetőek voltak, így pontosan megállapítható az is, hogy mire alapította a döntését (BH2012. 32).

A törvényszék - a bűnösségét az egész eljárás során, minden lényeges kérdésben tagadó - vádlott vallomásait és ebből következő védekezését megvizsgálta. A releváns bizonyítékok felsorakoztatásával és ésszerű értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott „védekezése teljes mértékben megdőlt” (elsőfokú ítélet 28. old. 2. bek.).

E körben kiemelkedő jelentősége van az elsőfokú bíróság által az objektív bizonyítékok körében értékelt rendőrségi segélyhívóra érkezett bejelentés hanganyagának (elsőfokú ítélet 29. old. 1/3. és 1/4. bekezdés).

A segélyhívás a tanú6 részéről történt és felöleli azt az időtartamot is, amikor a tanú7 sértett elszenvedte a sérüléseit.

A hanganyag tárgyalási meghallgatása során az is megállapítható volt, hogy a bejelentés közben a tanú14 a tanú6 közvetlen közelében tartózkodott, őt folyamatosan információval látta el a diszpécser által feltett kérdésekkel, illetve a sértett keletkezett sérüléseivel kapcsolatban (nyom. ir. 479-483., bírósági iratok 66. sz. tjkv. 10. old.).

A segélyhívás ilyen formában objektíven cáfolja a vádlottnak azt - az eljárás előrehaladtával egyre határozottabbá váló - állítását, hogy a tanú9 sértettet késszúrással megsebesítő személy a tanú6 volt, illetve azt a következetes védekezését is, hogy a tanú14 felfegyverkezve támadta őt, amikor a sértett arca és hastájéki része megsérült.

A vádlotti védekezés két lényegi pontjának objektív cáfolatából logikai hibától mentesen következett a törvényszéknek az a meggyőződése, hogy a vád tárgyává tett esemény lefolyásával kapcsolatos vádlotti vallomás - nagyszámú tanúvallomással is cáfolt - további részei sem hitelesek, ténymegállapítás alapjául nem szolgálhatnak.

A vádlott védekezésével szemben ugyancsak objektív bizonyíték a tanú3 tanúnak és a tanú10-nek a tanú6 részére küldött üzeneteinek a tartalma (nyom. ir. 519-539. old.).

A törvényszék a tanú3-tól jegyzett üzeneteket indokoltan tekintette e tanútól származónak és nem olyannak, amelyet a tanú6 koholt. Ez által helyesen mutatott rá arra, hogy a tanú3 a büntetőeljárásban menteni próbálta a vádlottat (elsőfokú ítélet 29. old. 1/1. bekezdés).

A másodfokú bíróság e bizonyítékok tartalmából azt a következtetést is levonhatónak látta, hogy a vádlott készült az erőszakos magatartásra, melynek során már előzetesen utalt arra, hogy a tanú6-t „vakká teszi”, vagyis készült a riasztófegyver emberre célzott használatára is (nyom. ir. 535. old.).

Az elsőfokú bíróság az objektív bizonyítékok körében okszerűen értékelte a vádlott védekezését gyengítő bizonyítékként a vádlott személyiségét is bemutató elmeorvos-szakértői véleményt (nyom. ir. 305-343. old.) (elsőfokú ítélet 30. old. 1/1. bekezdés).

Az elfogadott vélemény alapján az ítélet tényállásában rögzített vádlotti személyiségjegyek - miszerint kudarcait nehezen viseli, agresszív ösztöntörékvésekkel társult indulatkezelési nehézségek jellemzik - ugyancsak alátámasztják a vádlottat terhelő tanúk egybehangzó vallomásait.

A törvényszék indokoltan vetette el a vádlotti vallomást alátámasztó bizonyítékként a tanú3 és a tanú2 tanúk vallomását, mert azokat a vádlott javára elfogult személyektől származónak, illetve a vádlotti vallomás tartalmával egyeztetettnek értékelte (elsőfokú ítélet 28. old. 2/2. bekezdés, 29. old. 1/1. bekezdés).

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság a tanú9l sértett, a tanú11, a tanú14, a tanú12, a tanú7, a tanú13 és a tanú6 tanúk vallomásának arra a jellegzetességére, hogy „úgy számoltak be a történetekről, ahogy éppen bekapcsolódtak” az eseményekbe. E vallomások tartalma egymást kiegészítő és nem az egész eseménysorra azonos tartalmú, ami egyértelműen kizárja a vallomások egyeztetettségének a lehetőségét, ugyanakkor megerősíti hitelességüket. Ebből is következően a törvényszék indokoltan tekintette a felsorolt személyek vallomásait a tényállás megállapításánál irányadó bizonyítékoknak (elsőfokú ítélet 29. old. 1/2. bekezdés).

Az elsőfokú ítéletben rögzített tényállás kisebb kiegészítésekre és pontosításokra szorult az alábbiak szerint:

A vádlott személyi körülményeinek a pontosítása a büntetés kiszabás körében releváns tényezők miatt vált szükségessé.

Korrekciót igényelt a tanú6 kiskorú gyermekeivel szemben fennálló gondoskodási kötelezettségével kapcsolatos ítéleti megállapítás is, amely a tanú6 terhén bűncselekmény elkövetését rögzítette. Ez azonban sem a törvényes vád hiányában, sem pedig ezzel okszerű összefüggésben a bizonyítási eljárás lefolytatásának a hiányában nem volt lehetőség. A rögzítettek a vádlotti vélemény formájában jelentek meg az eljárásban, és így tette azt a másodfokú bíróság a tényállás részévé is.

A vád tárgyává tett magánlaksértés büntette vonatkozásában releváns történeti tényállási elem a 9. szám alatti ingatlan „bekerített” jellege, valamint az a körülmény is, hogy oda a vádlott az „ott lakó akarata ellenére” ment be.

Téves következtetés levonására adott volna lehetőséget annak a rögzítése, hogy a tanú6 még a sértett sérüléséről való értesülése előtt, „azonnal a rendőrséget, valamint a mentőket hívta telefonon”. A mentőket a tanúval folyamatos kapcsolatban lévő rendőrség értesítette, majd megteremtette annak a technikai lehetőségét is, hogy a tanú6 a mentőszolgálatot közvetlenül tájékoztassa a sérülések mibenlétéről és jellegéről.

Az elsőfokú bíróság néhány bizonyítékot releváns ok nélkül, illetve nem ide tartozóan részletezett a bizonyítékok számbavétele során:

Nem tekinthető bizonyítéknak az elmeorvos szakértői véleménynek az a megállapítása, hogy a pszichológus szakértő hogyan értékelte a vizsgálaton a cselekménnyel kapcsolatos vádlotti előadás élményszerűségét (elsőfokú ítélet 23. oldal 2. bekezdés utolsó mondata).

A szakértői vizsgálat során a vizsgált személy által az explorációban elmondottak - az irányában elhangzó törvényes figyelmeztetés hiánya miatt - nem értékelhetők bizonyítékként [Be. 78. § (4) bekezdés], (BH1995. 449.). A szakértő ítéletben is irányadó módon nem értékelheti az előadás élményszerűségét, csak az explorációban elhangzottakkal kapcsolatos szakkérdéseket, mint a betanítottság, a konfabuláció, valóságnak nem megfelelő gondolati tartalmak megjelenésének a megállapíthatóság.

A tartalom figyelembevehetőségének a hiányában funkció nélküli az azzal kapcsolatos szakvéleményben tett megállapítás szerepeltetése is, így azt a másodfokú bíróság mellőzte a számba vett bizonyítékok köréből (elsőfokú ítélet 23. oldal 2. bekezdés utolsó mondata).

Bizonyítási relevanciája hiányában feleslegesen részletezte az elsőfokú bíróság az igazságügyi genetikai szakértői véleményének a megállapításait (elsőfokú ítélet 25. oldal 2-4. bekezdés). A

részletezettek ugyanis nem erősítik sem a vád szerinti cselekményt alátámasztó bizonyítékokat, sem a vádlott védekezését. A genetikus szakértő véleménye tekintetében elégséges ennek a megállapításnak a szerepeltetése.

Relevancia hiányában ugyancsak eltúlzottan részletező az igazságügyi fegyverszakértő véleményeinek az ismertetése is (elsőfokú ítélet 25. oldal 5. bekezdés, 26. oldal 1., 2., 4 és 27. oldal 1. bekezdés).

A törvényes vád nem terjedt ki a lőfegyver vagy lőszerrel visszaélés bűncselekményének a tényállási elemeire [Btk. 325. §], így az ezekkel összefüggésbe hozható bizonyítékok aprólékos bemutatása sem indokolt.

A szakvélemények megállapításai annyiban jelentősek, amennyiben az egyes lefoglalt tárgyakról való rendelkezést alapozzák meg (elsőfokú ítélet 26. oldal 3. bekezdés).

A másodfokú bíróság a feleslegesként jelzett tartalmakat mellőzte az elsőfokú ítéletből (elsőfokú ítélet 23. oldal 2. bekezdés utolsó mondata, 25. oldal 2-4. bekezdés, 25. oldal 5. bekezdés, 26. oldal 1., 2., 4 és 27. oldal 1. bekezdés).

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy - nyilvánvaló leírási hiba folytán - tévesen és a megállapítottak vonatkozásában értelemzavaróan szerepel az elsőfokú ítélet 30. oldal 2. bekezdésének a 2. mondatában a „nem” szó, a jelzett mondat helyesen a következő: „A vádlott egy fuvarlevelet és egy olasz nyelvű orvosi igazolást csatolt, amellyel azt kívánta bizonyítani, hogy lábsérülése miatt képtelen volna átmászni a kapun.”

A törvényszék helyesen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

A vádlott által elkövetett cselekmények minősítése megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek, a bíróság jogalkalmazásában kötelező érvényű jogegységi határozatnak és túlnyomó részt illeszkedik a joggyakorlatban kialakult elvekhez is.

Az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlottnak azt a cselekményét testi sértés büntettként, hogy a sértettől karnyújtásnyi távolságra elsütötte az arca felé irányított riasztópisztolyt, illetve, hogy egy 8-10 cm pengehosszúságú késsel, legalább közepes erővel a bordaív alatt megszúrta a sértett hasát és az utóbbival a sértettnek közvetlen életveszélyes sérülést okozott [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat].

Az elsőfokú bíróság a testi épséget sértő bűncselekmény minősítése körében helyesen alkalmazta a 3/2013. BJE-ben írt szempontokat (elsőfokú ítélet 31. oldal 2. bekezdés).

Tény, hogy az elkövetés eszköze - 8-10 cm pengehosszúságú kés - és az elkövetés módja - hasra irányuló, legalább közepes erejű szúrás - utalhatna az ölési szándékra is (BH1997. 108).

Ugyanakkor jelen esetben az ölésre irányuló szándék más szempontok és körülmények miatt nem volt megállapítható, mert:

Az elkövetéshez használt kés nem volt olyan különösen veszélyes eszköz, amiből önmagában az ölési szándékra lehetne következtetni (BJE. I.2.A/a. pont).

Az ismétlés nélkül leadott egyszeri szúrás is a testi sértés okozására irányuló szándékra utal (BJE. I.2.A/b. pont).

Az elkövetés módja, a sérülések helye és jellege alapján közvetlen halálhoz vezető sérülés lehetősége nem állt fenn (orvosszakértői vélemény: nyom. ir. 277. old., BJE. I.2.A/c. pont).

A vádlott bántalmazás előtti kijelentései - ahogy a törvényszék részletezte is - a megelőző indulati állapotának a felfokozott voltára utalnak (BJE. I.2.A/d. pont).

A vádlott személyiségjegyeit, indulatkezelési nehézségei és agresszív ösztöntörkvései mellett a realitáskontroll megtartottsága jellemzi, amely miatt alappal feltételezhető, hogy az őt ért magánéleti sérelem miatt nem szándékozott egy vétlen személy életét elvenni (BJE. I.2.B/a. pont). E körben azonban jelen ügy keretében nem helytálló a sérülésokozás közben a sértett és a vádlott közötti „viszonylag nagyobb távolság”-ra történő utalás (elsőfokú ítélet 31. oldal 2. bekezdés 2. mondat). A vádlott a jobb kezében tartott késsel csak karnyújtásnyi távolságról szűrhatta meg a sértett hasát, ami az adott sérülésokozási módra jellemző távolság. Megjegyzendő, hogy az életveszélyes sérülés okozására nem alkalmas riasztópisztollyal történő lövés leadása is „karnyújtásnyi” távolságról történt, ami ugyancsak nem tekinthető nagyobb távolságnak, hanem olyannak, ami az okozottnál súlyosabb sérülés okozására is alkalmas.

A törvényszék ugyanakkor - a könnyű sérülést okozó lövési cselekményt magába olvasztó - életveszélyes sérülést okozó szúrás tekintetében tévesen határozta meg a bűnösség fokát, vagyis a vádlott egyenes szándékát (a cselekmény célzatos elkövetését).

A törvényszék helyesen idézte a dogmatikai elvet, amely szerint életveszélyt okozó testi sértés büntetnének az elkövetése akkor állapítható meg, ha az elkövető testi sértésre irányuló szándéka az életveszélyre is kiterjed (elsőfokú ítélet 31. old. 1. bekezdés).

Megjegyzni a másodfokú bíróság, hogy a bűncselekmény akkor is megállapítható, ha a minősített esetre az elkövetőt hanyag vagy tudatos gondatlanság terheli [Btk. 9. §, 3/2013. BJE I/1. pont].

A törvényszék helyesen definiálta az életveszély joggyakorlatban kialakult fogalmát, amely szerint az életveszély nem más, mint a halál bekövetkezésének a reális lehetősége, de nem szükségszerű volta, ahol a testi sértés folytán megindul ugyan a halál bekövetkezéséhez vezető ok-folyamat, de fennáll a halálos eredmény elhárításához szükséges beavatkozás lehetősége is (elsőfokú ítélet 30. old. 2. bek.).

Az emberölés büntetnének kísérlete és az életveszélyt okozó testi sértés büntette az által határolható el egymástól, hogy az előbbi esetén az elkövető a halálos eredményt kívánja vagy abba belenyugszik, az utóbbi esetében az elkövető szándéka csak a testi sértés előidézésére irányul (3/2013. BJE I/1. pont.).

A gyakorlatban azonban általában logikailag kizárható az, hogy az elkövető miközben a halálos eredmény bekövetkezésének reális lehetőségét kívánja, a szándéka ne terjedjen ki legalább eshetőlegesen a halál bekövetkezésére is. A sértettek egyedi biológiai adottságai folytán a halálhoz vezető folyamat időbeni és élettani lejátszódása, illetve a halálos eredmény elhárítására alkalmas beavatkozás lehetőségének időbeli és kivitelezhetőségi bizonytalansága miatt az elkövetőnek az életveszély kívánása mellett legalább eshetőlegesen gondolni kell a sértett halálának bekövetkezésére is (Büntetőjog II. a 2012. évi C. törvény alapján 96. old., illetve BH1997. 268.).

Ez jelen cselekmény esetében is igaz lenne, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletből mellőzi azokat a megállapításokat, amelyek a vádlott testi épséget sértő cselekményének az életveszély vonatkozásában fennálló egyenes szándékára utalnak.

A másodfokú bíróság megállapítja, hogy a vádlott belenyugodott abba, hogy a sértettet megszúrva, neki életveszélyes sérülést okoz, vagyis az eredményre ehetőlegesen szándéka volt.

Helyesen ismerte fel a törvényszék, hogy a vádlottal szemben vád tárgyává tett cselekmények két alapvető emberi jogot is sértenek, részben a magánlakáshoz, részben a magánszférához való jogot, amelyek egyben a magánlaksértés, illetve a zaklatás bűncselekményének a törvényi tényállását is megvalósították [Btk. 221. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és c) pont, illetve Btk. 222. § (2) bekezdés a) pont].

Tény az, hogy az eljárás során az ügyész csak az előbbi minősítette be, ez azonban nem érinti a cselekmény vád tárgyává tételét, mert az a büntető törvénybe ütköző tényállási elemek leírásában nyilvánul meg (BH1990. 171).

Mindkét bűncselekmény magánindítványra üldözendő [Btk. 231. § (2) bekezdés].

A magánlaksértés bűncselekménye tekintetében a tanú11 joghatályos magánindítványt terjesztett elő (nyom. ir. 501. old.). A magánindítvány előterjesztésére, mint a 9. szám alatti lakást és ahhoz tartozó bekerített ingatlant életvitelszerűen használó személy jogosult volt [Be. 51. § (1) bekezdés], (BH2014. 357).

A cselekmény vonatkozásában helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a vádlott a más lakásához tartozó bekerített helyre az ott lakó, magánindítványt előterjesztő akarata ellenére fegyveresen és felfegyverkezve ment be, és ezzel a magánlaksértés büntettének a minősített esetét valósította meg [Btk. 221. § (2) bekezdés b) és c) pont], (elsőfokú ítélet 31. oldal 4-5. bekezdés).

A minősített eset megállapíthatóságát az alapozza meg, hogy a vádlott a magánlaksértés bűncselekményét részben fegyveresen - vagyis lőfegyver utánzatával (gázriasztó fegyverrel) fenyegetve - részben az ellenállás leküzdése érdekében az élet kioltására alkalmas eszközt - kést - magánál tartva követte el [Btk. 459. § (1) bekezdés 5. és 6. pont].

Felmerülhet, hogy a vádban írt, illetve az ítélet tényállásában is rögzített körülmények, miszerint az udvaron „menet közben” elhangzó „most mindenkit kinyírok”, illetve a ház felgyújtásával való ezt követő fenyegetés is e bűncselekmény körében értékelendő.

Ez esetben, mivel e körülmények a magánlaksértés büntettének másik alapesetét, a lakáshoz tartozó bekerített helyen fenyegetés alkalmazásával történő bennmaradást valósítanak meg, egyben a magánlaksértés büntettének „szuper minősített” esetének tényállását tennék megállapíthatóvá [Btk. 221. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), c) pont, (4) bekezdés].

Ennek megállapítását azonban az zárja ki, hogy a jelzett fenyegetések markánsan meghatározhatóan nem a magánlakás jogát védő bűncselekmény körében, hanem a cselekmény helyszínén tartózkodó személyekben a bosszúból történő félelemkeltés érdekében hangzottak el, amely jellegzetesség a zaklatás vétsége körében értékelendő [Btk. 222. § (2) bekezdés a) pont].

Zaklatás bűncselekménye vonatkozásában büntetőjogi felelősségre vonás akadályozott volt a magánindítvány hiánya miatt [Btk. 30. § a) pont]. Tekintettel arra, hogy a cselekménynek az előbb idézett mozzanatai továbbra is a vád tárgyát képezték, a zaklatás bűncselekménye vonatkozásában az eljárás megszüntetésének lett volna helye [Be. 332. § (1) bekezdés b) pont].

A bűncselekmény rendbeliségét a személyiségi jogaiban megsértett, az ítélet tényállásában nevesítetten is megjelölt személyek száma határozza meg (elsőfokú ítélet 3. oldal 6. bekezdés 3. mondat).

Az elsőfokú bíróság a 7 rendbeli zaklatás bűncselekménye tekintetében az eljárás megszüntetéséről nem rendelkezett, melyet a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet megváltoztatása keretében pótol.

Az elsőfokú bíróság által figyelembe vett súlyosító és enyhítő körülmények jelentősebb korrekcióra szorúlnak az 56. sz. BK vélemény alapján.

A súlyosító körülmények sorából mellőzni kellett az ittasan történő elkövetést.

Az ítéleti tényállás csak azt rögzíti, hogy a vádlott 18 óra 30 perc és 19 óra 30 perc körüli időben két üveg sört fogyasztott el (elsőfokú ítélet 3. oldal 5-6. bekezdés), azt azonban nem, hogy az elfogyasztott szeszesitaltól ittas (alkoholtól befolyásolt) állapotba is került. Ez egyebekben az alkohol jellege, mennyisége és fogyasztási időpontja miatt alappal nem is lenne feltételezhető.

A súlyosító körülmények sorában csak az „ittas” elkövetés értékelhető, abban az esetben, ha ez befolyásolta a bűncselekmény elkövetését (BK vélemény II.7. pont).

Ugyancsak mellőzendő a súlyosító körülmények köréből a bűncselekmény egyenes szándékkal történő elkövetése.

A fent részletezettek szerint a testi épséget sértő cselekmény minősítő eredménye tekintetében az eshetőleges szándék volt megállapítható. A szándék ezen intenzitása egyben nem jelenhet meg az enyhítő körülmények sorában, tekintettel arra, hogy ennél súlyosabb elkövetési mód az adott bűncselekmény-kategóriában nem képzelhető el (BK vélemény III.2. pont).

Ugyancsak mellőzendő a súlyosító körülmények sorából az, hogy a cselekménnyel összefüggésben közvetlen életveszélyes állapot alakult ki. Ez ugyanis a tényállás körébe rendszerint tartozó körülmény. Ezzel szemben az lenne enyhítő körülményként értékelhető, ha az életveszélyes állapot csak közvetett jellegű lett volna (BK vélemény III.2. pont).

A súlyosító körülmények sorában a gátlástalan, házi jog súlyos sérelmével történő elkövetés a magánlaksértés vonatkozásában a cselekmény többszörösen minősülő voltával helyettesítendő (BK vélemény III.2. pont).

További súlyosító körülmény a vádlott terhére, hogy ellene folyamatban lévő büntetőeljárás hatálya alatt, arról tudva követte el a cselekmény (BK vélemény II.2. pont).

A maradandó fogyatékoság súlyosító hatása helyesen került megjelölésre (BK vélemény III.3.pont).

Az enyhítő körülmények sorából mellőzendő a vádlott részbeni beismerése, amelyet az elsőfokú bíróság azért látott megállapíthatónak, mert a vádlott elismerte azt, hogy „bement az udvarra”, illetve, hogy a sértett arcán lévő sérülése az ő lövése okán keletkezett. A bűnösségre kiterjedő részbeni beismerés a vádlott vallomásainál azonban nem állapítható meg, mert a vádlott végső védekezése szerint a bemenetele nem volt önkéntes, az udvarra a sértett őt berántotta, illetve a sértett hozzátartozói az udvaron a lakóépület irányába kényszerítették, a sértett arca pedig dulakodás közben, akarától függetlenül, véletlenszerűen leadott lövés során sérült meg.

Ugyancsak mellőzendő az enyhítő körülmények sorából az időmúlás. A cselekmény 2015. szeptember 9-i elkövetése ilyenként nem értékelhető, különös tekintettel arra, hogy a terhelt súlyos, testi épség elleni bűncselekményt valósított meg.

Mellőzendő az enyhítő körülmények sorából az is, hogy a vádlott a cselekményt erkölcsileg méltányolható felindulás állapotában követte el. Cselekményét ugyanis olyan személlyel szemben valósította meg, aki nem hozható összefüggésbe a felindulását okozó szerelemféléssel (BK vélemény II.9. pont).

Az enyhítő körülmények köre azonban azzal bővítendő, hogy a vádlott személyiségjegyei a bűncselekmény elkövetését megkönnyíthették (BK vélemény II.4. pont).

Helyesen jelölte meg az elsőfokú bíróság az enyhítő körülmények sorában a tartásra szoruló eltartottakat (BK vélemény II.4. pont), valamint a vádlott büntetlen előéletét (BK vélemény II.1. pont).

A másodfokú bíróság úgy értékelte, hogy a büntetés céljának szem előtt tartásával, igazodva a bűncselekmények tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint a fent pontosított súlyosító és enyhítő körülményekhez is, az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás tartamában, kisebb mértékben enyhe. Erre tekintettel a kisebb mértékű súlyosítás válna csak indokolttá, ez azonban az eljárási rendelkezések értelmében nem lehetséges [Be. 371. § (2) bekezdés]. Ezért az ítéletábra az elsőfokú ítélet fő- és mellékbüntetését kiszabó rendelkezéseit érintetlenül hagyta.

Az elsőfokú bíróság törvényesen határozta meg a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát, a feltételes szabadság legkorábbi időpontját, illetve a vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő beszámítását.

E vonatkozásban az elsőfokú ítélet rendelkező részének kisebb korrekciója vált szükségessé a beszámításnál irányadó időtartamok tekintetében, amikor a beszámítás szempontjából kedvezőbb módon határozta meg a másodfokú bíróság a házi őrizet, illetőleg az előzetes fogvatartásban töltött idő kezdő, illetve befejező napját.

Észlelte a másodfokú bíróság azt is, hogy - nyilvánvaló leírási hiba folytán - a jogkövetkezmények ismertetése körében tévesen szerepel, hogy a bíróság 2 éves időtartamra tiltotta el a vádlottat a közügyek gyakorlásától (elsőfokú ítélet 32. oldal 5. bekezdés). Az írásba foglalt ítélet rendelkező részével egyezően a „kisítele” is a mellékbüntetés 4 éves időtartamban történő kiszabását igazolja.

Ugyanilyen okból tévesen szerepel az elsőfokú ítéletben az, hogy a vádlott a „szabadságvesztés végrehajtása esetén” milyen feltételek mellett bocsátható feltételes szabadságra (elsőfokú ítélet 32. oldal 6. bekezdés). A feltétel meghatározása indokolatlan, mivel az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés végrehajtását nem függesztette fel.

A bűnjelekről történő rendelkezés körében észlelte a másodfokú bíróság, hogy a löfegyvernek minősülő 4 mm kaliberű, pisztoly, valamint a 7x64 mm kaliberű vadásztöltény tekintetében - melyet az elsőfokú bíróság nem is tüntetett fel ítéletében - nem a jogszabálynak megfelelően rendelkezett. E tárgyak birtoklása ugyanis engedélyhez kötött, ilyen engedéllyel a vádlott nem rendelkezik, erre tekintettel e tárgyakat a törvény kötelező rendelkezése értelmében el kell kobozni [Btk. 72. § (1) bekezdés d) pont]. E vonatkozásban az elsőfokú ítélet megváltoztatása vált szükségessé.

Ugyancsak észlelte a másodfokú bíróság, hogy a fent jelzett löfegyvernek, illetve lőszernak minősülő tárgyak kivételével a bűnjelek kezelése az elsőfokú ítélet meghozatalakor már nem a Pest Megyei Rendőr-főkapitányságon, hanem a Budapest Környéki Törvényszéken történt Bny.1/87/2017. bűnjelszám alatt. E körülmény az elsőfokú ítélet pontosítását tette szükségessé.

A másodfokú bíróság a bűnügyi költségről történő eltérő rendelkezést is indokoltnak tartotta. Tény, hogy a bíróság a vád tárgyává tett mindkét bűncselekményben megállapította a vádlott bűnösségét, és az eljárási törvény fő szabálya szerint e költség viselésére a vádlottat kell kötelezni [Be. 338. § (1) bekezdés].

Tény azonban az is, hogy a tetemes bűnügyi költségnek jelentős része - a genetikai szakértői véleménnyel kapcsolatban felmerült 1.018.032 forint, valamint a fegyverszakértői vélemények adásával kapcsolatban felmerült 67.895 forint - olyan bizonyítékok beszerzése révén keletkeztek, amelyek a vád tárgyává tett cselekményekkel kapcsolatban a vádlott terhén nem szolgáltattak érdemi információt.

Erre tekintettel a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy ez a költség a bűncselekmény súlyához képest aránytalan terhet jelentene a vádlott számára, ezért e költséget az állam terhén hagyta [Be. 338. § (4) bekezdés], míg az egyéb költségeket a terhelttel rendelte viseltetni.

A másodfokú bíróság a zaklatás vétsége miatt megszüntette az eljárást. Ez azonban nem nyitja meg a másodfellebbezés lehetőségét, mert a vádlott cselekményei alaki halmazatot képeznek. [Be. 386. § (1) bekezdés c) pont] (EBH 2012. B. 15.)

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék 6.B.105/2016/66. számú ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg az ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§(1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2018. január 19.

dr. Magócsi István sk.
a tanács elnöke

. Fülöp Ágnes Katalin sk.
előadó bíró

dr. Halász Irén sk.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 6.B.105/2016/66. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.287/2017/4. számú ítéletében írt változtatással 2018. január 19. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2018. január 19.

dr. Magócsi István sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő